

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. marraskuuta 2023
(OR. en)

15676/23

DEVGEN 210
NDICI 30
ACP 117
RELEX 1348
FIN 1192

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	21. marraskuuta 2023
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	13420/23
Asia:	Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 14/2023 ”Ohjelmasuunnittelu: Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa” – Neuvoston päätelmät (21. marraskuuta 2023)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3985. istunnossaan 21. marraskuuta 2023
hyväksymät päätelmät tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 14/2023
”Ohjelmasuunnittelu: Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali
Eurooppa”.

Neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 14/2023**”Ohjelmasuunnittelu: Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline –
Globaali Eurooppa”**

1. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 14/2023 ”Ohjelmasuunnittelu: Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa”. Se on erityisen tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin ja suosituksiin. Erityiskertomus on tärkeä panos parhaillaan käynnissä olevaan väliarviointiin ja NDICI – Globaali Eurooppa -välineen välitarkasteluun.
2. NDICI – Globaali Eurooppa -ohjelmasuunnittelu perustuu asetuksen (EU) 2021/947, jäljempänä ’NDICI – Globaali Eurooppa -asetus’, 12, 13 ja 19 artiklassa vahvistettuihin ohjelmasuunnittelun periaatteisiin. Nämä periaatteet on sisällytetty kestävästä kehitystä vahvistaviin konkreettisiin prioriteetti- ja toiminta-aloihin, erityistavoitteisiin, odotettuihin tuloksiin sekä EU:n toimille osoitettaviin alustaviin määrärahoihin maakohtaisella, useita maita kattavalla, alueellisella ja globaalilla tasolla. Neuvosto panee merkille erityiskertomuksessa esitetyn havainnon, jonka mukaan komission yksiköt ja EUH käyttävät erilaisia menetelmiä, joiden avulla osoitetaan määrärahat naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden ja muiden maiden osalta.
3. Tässä yhteydessä neuvosto on tyytyväinen siihen, että ohjelmasuunnittelu on saatu suunnitelluista ohjelma-asiakirjoista valtaosan kohdalla päätökseen alle kuusi kuukautta NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksen ja siihen liittyvän delegoidun säädöksen hyväksymisen jälkeen. Tämä on auttanut talousarvion nopeaa toteuttamista sekä EU:n yhteistyön täysimääräistä jatkamista kumppanimaiden ja -alueiden kanssa, myös aihekohtaisten ohjelmien osalta.

4. Neuvosto korostaa, että NDICI – Globaali Eurooppa -välineen suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien ohjelmasuunnittelun valmistumisen jälkeen maailmaa on koetellut sarja toisiinsa kytkeytyviä kriisejä, mukaan lukien Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota ja covid-19-pandemian jatkuvat seuraukset. Nämä lukuisat kriisit heikentävät kumppanimaiden valmiuksia torjua sitkeitä haasteita, kuten köyhyyttä, ilmastonmuutosta, ympäristön tilan heikkenemistä, konflikteja, ruokaturvattomuutta, lisääntyvää epätasa-arvoa sekä talouden taantumista, millä on vakavia seurauksia muuttoliikkeelle ja pakkomuutolle. Täytäntöönpanokautensa puolivälissä oleva Agenda 2030 -toimintaohjelma ja sen kestävä kehityksen tavoitteet ovat vaarassa etenkin epävakaisissa ja haavoittuvassa asemassa olevissa kumppanimaissa. NDICI – Globaali Eurooppa -välineen täytäntöönpano Team Europe -hengessä perustuu vuonna 2021 päätökseen saatettuun ohjelmasuunnitteluun. Sen avulla EU voi vastata geopolitiittisiin haasteisiin ja ottaa samalla huomioon kumppanimaiden kehitystavoitteet ja -tarpeet.
5. Neuvosto toistaa, että EU haluaa tehdä yhteistyötä kumppanimaiden kanssa strategisesti ja yhdenvertaisesti politiikka ensin -periaatteeseen perustuvan monisidosryhmäisen vuoropuhelun kautta. Näin luodaan vahvoja ja molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia, jotka perustuvat yhteisiin arvoihin, etuihin ja poliittisiin prioriteetteihin sekä toimien paikalliseen omistajuuteen. Neuvosto korostaa, että EU:n ja kumppanimaiden kehitysyhteistyön tehokkuutta, avoimuutta ja vaikuttavuutta on vahvistettava jatkuvasti.
6. Neuvosto on tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen johtopäätökseen, jonka mukaan komission yksiköt ja EUH suunnittelivat kattavia maantieteellisiä ohjelmia, joissa käsiteltiin monenlaisia kumppanimaiden tarpeita ja EU:n prioriteetteja. Se on tyytyväinen myös siihen, että kertomuksessa tiedostetaan laajat, osallistavat ja kattavat kuulemiset sekä niiden vaikutus yhteistyön ja kumppanuuksien prioriteettien valintaan. Neuvosto pyytää komission yksiköitä, EUH:ta ja jäsenvaltioita parantamaan kumppanimaissa sijaitsevien EU:n edustustojen ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjen välistä koordinointia tiedonvaihtoa pidemmälle, jotta Team Europe -lähestymistapaa ja yhteistoimien johdonmukaisuutta vahvistettaisiin entisestään. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä niiden jäsenvaltioiden osallistamiseen, joilla on toisesta maasta käsin toimivia suurlähetystöjä.

7. Neuvosto panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon siitä, että yhteisten ohjelmasuunnittelustrategioiden määrä on edelleen vähäinen ja että NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksen tavoitetta tehdä yhteisestä ohjelmasuunnittelusta maakohtaisen ohjelmasuunnittelun ensisijainen lähestymistapa ei ole vielä saavutettu, sillä painopiste on siirtynyt Team Europe -aloitteisiin. Tältä osin neuvosto kehottaa komissiota jatkamaan yhteisten ohjelmasuunnittelutoimien säännöllistä kartoittamista. Neuvosto toteaa, että Team Europe -lähestymistapa ja Team Europe -aloitteet edistävät merkittävästi EU:n kehitysyhteistyön yhteistyöperiaatetta.
8. Neuvosto suhtautuu erityisen myönteisesti tilintarkastustuomioistuimen suositukseen parantaa menetelmiä, joiden avulla rahoitusta jaetaan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluville maille. Neuvosto tunnustaa, että on tärkeää dokumentoida ja johdonmukaisesti soveltaa muiden kuin naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden osalta käytettyä jakomenetelmää. Neuvosto korostaa alueellisen yhdentymisen merkitystä ja osallistavien alueellisten suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien vaikutusta. Neuvosto kehottaa komission yksiköitä ja EUH:ta huomioimaan nämä suositukset parhaallaan käynnissä olevassa NDICI – Globaali Eurooppa -välineen välitarkastelussa ja laatimaan seuraavaa ohjelmasuunnittelua varten riittävän vakio- ja vertailukelpoinen, läpinäkyvä ja hyvin dokumentoitu jakomenetelmä. Neuvosto pyytää komission yksiköitä ja EUH:ta määrittämään aloja, joilla standardointia voitaisiin lisätä. Neuvosto muistuttaa, että on tärkeää minimoida alueiden välisiä menetelmällisiä eroja riittävien poliittisten arviointien pohjalta asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.
9. Neuvosto palauttaa mieleen, että kumppanuudet naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden kanssa ovat erityisluonteisia Euroopan naapuruuspolitiikan eriyttämisperiaatteen mukaisesti, mikä näkyy NDICI – Globaali Eurooppa -välineen jakoperusteiden monitahoisuudessa. Jakoperusteet sisältävät määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, kuten uudistuksiin sitoutumisen ja EU:n kumppanuuksien tavoitetasot.
10. Neuvosto on tyytyväinen Globaali Eurooppa -ohjelman tuloskehityksen käyttöönottoon keskeisenä seurantavälineenä, jonka avulla EU voi raportoida NDICI – Globaali Eurooppa -välineen tasolla saavutetuista yhdistetyistä tuloksista. Se kannustaa komissiota jatkamaan keskeisten indikaattorien, perustasojen ja tavoitearvojen määrittämisestä ja korostaa, että yhdistettyjä tuloksia on olennaista esitellä säännöllisesti asianomaisten työryhmien kokouksissa.

11. Neuvosto suhtautuu myönteisesti tilintarkastustuomioistuimen suositukseen parantaa tulosperusteista seurantaa. Se pyytää komissiota yksinkertaistamaan indikaattoreita ja varmistamaan, että niitä käytetään johdonmukaisesti myös jäsenvaltioissa, mikä helpottaisi tietojen yhdistämistä. Se panee merkille, että vaikka kaikkiin hyväksyttyihin suuntaa-antaviin monivuotisiin ohjelmiin on sisällytetty yhteisten indikaattorien käyttö, niistä yli 20 prosentista puuttuvat selvät perustasot ja tavoitearvot. Neuvosto kannustaa komission yksiköitä ja EUH:ta tarttumaan NDICI – Globaali Eurooppa -ohjelmasuunnittelun välitarkastelun tarjoamaan tilaisuuteen parantaa indikaattorien käyttöä.
12. Neuvosto suhtautuu myönteisesti erityisesti tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin siitä, että ohjelmasuunnittelua on kohdennettava yhä tarkemmin. Tässä yhteydessä neuvosto panee merkille tilintarkastustuomioistuimen suosituksen ei-pakollisten tekijöiden lykkäämisestä täytäntöönpanovaiheeseen. Se pyytää komission yksiköitä ja EUH:ta hyväksymään vastuualueidensa puitteissa tämän kohdennetun toimintatavan seuraavaa ohjelmasuunnittelua varten säilyttäen samalla monivuotisteen ohjelmasuunnitteluun tarvittavan joustovaran.
13. Neuvosto pitää tärkeänä muille kuin naapuruuspolitiikan piiriin kuuluville maille osoitettavien määrärahojen vahvistamismenetelmän lisädokumentointia mutta tunnustaa kuitenkin paikallisten laadullisten arviointien tarpeen. Neuvosto huomauttaa, että seuraavassa ohjelmasuunnittelussa käytettävän menetelmän olisi oltava vakiomuotoisempi ja kattavampi kuin se, jota käytettiin NDICI – Globaali Eurooppa -välineeseen. Neuvosto pyytää komission yksiköitä ja EUH:ta ylläpitämään läpinäkyvyyttä ja johdonmukaisuutta, edistämään kotimaisten resurssien tehokasta käyttöönottoa ja käyttöä sekä ottamaan kumppanimaiden vastaanottokyvyn huomioon.
14. Neuvosto on tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen suositukseen siitä, että olisi selvennettävä menetelmiä, joilla arvioidaan EU-tuen vaikutuksia kumppanimaissa. Tässä yhteydessä se pyytää komission yksiköitä ja EUH:ta parantamaan näitä menetelmiä, jotta voitaisiin paremmin osoittaa EU-tuen tulokset tietyillä prioriteetti- ja yhteistyöaloilla sekä sen tosiasiallinen kehitysvaikutus niihin. Tämä on tärkeää käynnissä olevan NDICI – Globaali Eurooppa -välineen välitarkastelun, seuraavan ohjelmasuunnittelun ohjelma-asiakirjojen sekä kehitysyhteistyökumppaneiden kanssa käytävän strategisen viestinnän kannalta.

15. Neuvosto korostaa Team Europe -aloitteiden ja Global Gateway -strategian hyödyntämisen merkitystä, kun parannetaan EU:n toimien näkyvyyttä ja vahvistetaan poliittista vuoropuhelua kumppanimaiden kanssa. Tätä varten se muistuttaa, että on olennaisen tärkeää arvioida EU:n toimien vaikutuksia luotettavien indikaattorien avulla, jotta voidaan paremmin viestiä EU:n saavutuksista ja osoittaa Team Europe -lähestymistavan tuoma lisäarvo.
-